

Velho-koulutus 13.3.2019

Projektit ja aineistot

13.3.2019

VELHO-ALLIANSSI

AIKATAULU

09.15 - 09.30 Tervetuloa ja johdatus Velhoon

09.30 - 10.15 Velho-järjestelmän esittely

10.15 - 11.00 Suravage-info

11.00 - 12.00 Lounastauko (omakustanteinen)

12.00 - 13.30 Käyttökoulutus

TAVOITTEET

Tilaisuuden jälkeen osallistujilla on yleiskuva mm. siitä

- Mikä Velho on
- Miten prosessiuudistus ja Velho liittyvät yhteen
- Millainen termistö Velhoon liittyy
- Miltä Velho näyttää
- Miten järjestelmän kehitys etenee, ja mitä toiminnallisuuksia Velhoon on tulossa seuraavaksi
- Mitä Velhon ensimmäinen versio sisältää ja miten käyttöönotto tapahtuu
- Mistä saat apua Velhon käyttöön
- Miten Velhoa käytetään

Johdatus Velhoon

Mikä Velho?

- Velho-hanke = Tiestötietojärjestelmä ja –palvelut –hanke, joka on ensimmäinen allianssihankintana toteutettava ICT-hanke
- Hankkeen sisältöön kuuluvat:
 - **Tiestötiedot: Tiestötiedon perustietovarasto** (~Tierekisterin uusiminen)
 - **Projektit ja aineistot: Suunnitelma- ja toteumatietojen hallinta (tie-, rata- ja vesiväylät)**
 - Sekä em. liittyvät järjestelmät ja palvelut sekä prosessien digitalisoiminen
 - Inframallien hallinta ja hyödyntäminen elinkaaren eri vaiheissa
- Allianssin osapuolet: Väylävirasto, Ramboll Finland Oy, Sitowise Oy ja Solita Oy

Velho: organisoituminen ja tiimit

AJR

Riitta Kaasalainen

Reijo Prokkola

Elsi Sarjo

Tuomas Toivonen

Milla Lötjönen

Tiina Perttula

Mikko Varjos

Rikhard Pärssinen (pp)

Mika Stenmark

Erilaisia rooleja:
päivittäistekeminen tiimeistä
muodostetuissa pienryhmissä.

Konseptointitiimi

Aleksi Leskinen

Kaisu Laitinen

Juha Liukas

Nina Juuri

Aki Haulivuori

Ilkka Aaltonen

Jaana Kalliolaakso

Tarmo Savolainen

Iida Kokko

Matti Pesu

Toteutustiimi

Ville Vehviläinen

Mikko Rönkkömäki

Kimmo Rantala

Heikki Säily

Antti Leppänen

Tuomas Rinne

Tuomas Koivusalo

Jaakko Sjöholm

Tuomas Ruohonen

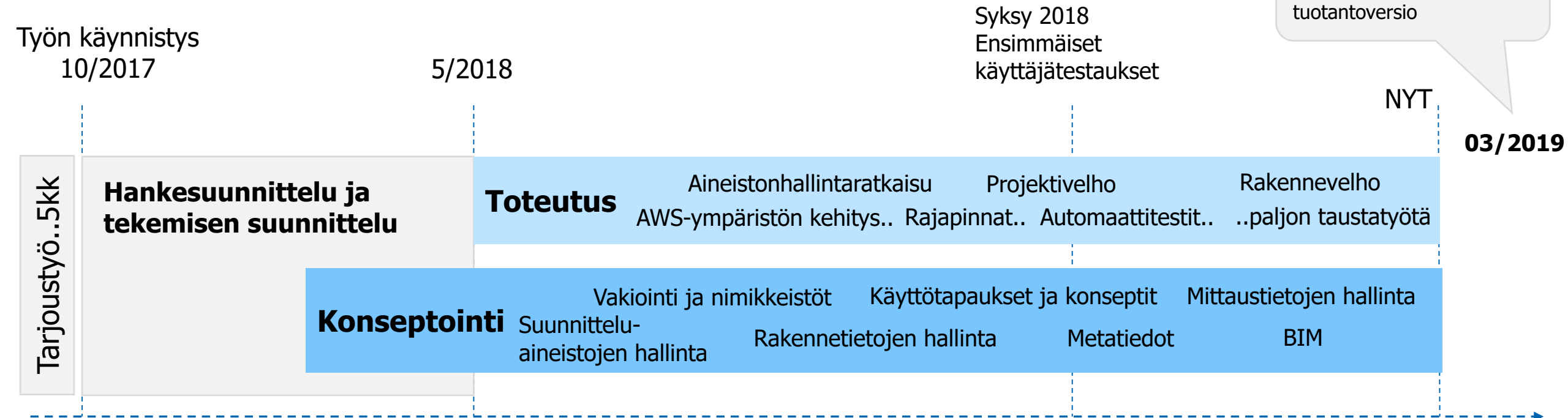
Mikko Kolehmainen (jäämässä
vanhempainvapaalle)

ALLIANSSI

Lyhyt historiikki

Projektit ja aineistot –osio
käyttöön = ensimmäinen
tuotantoversio

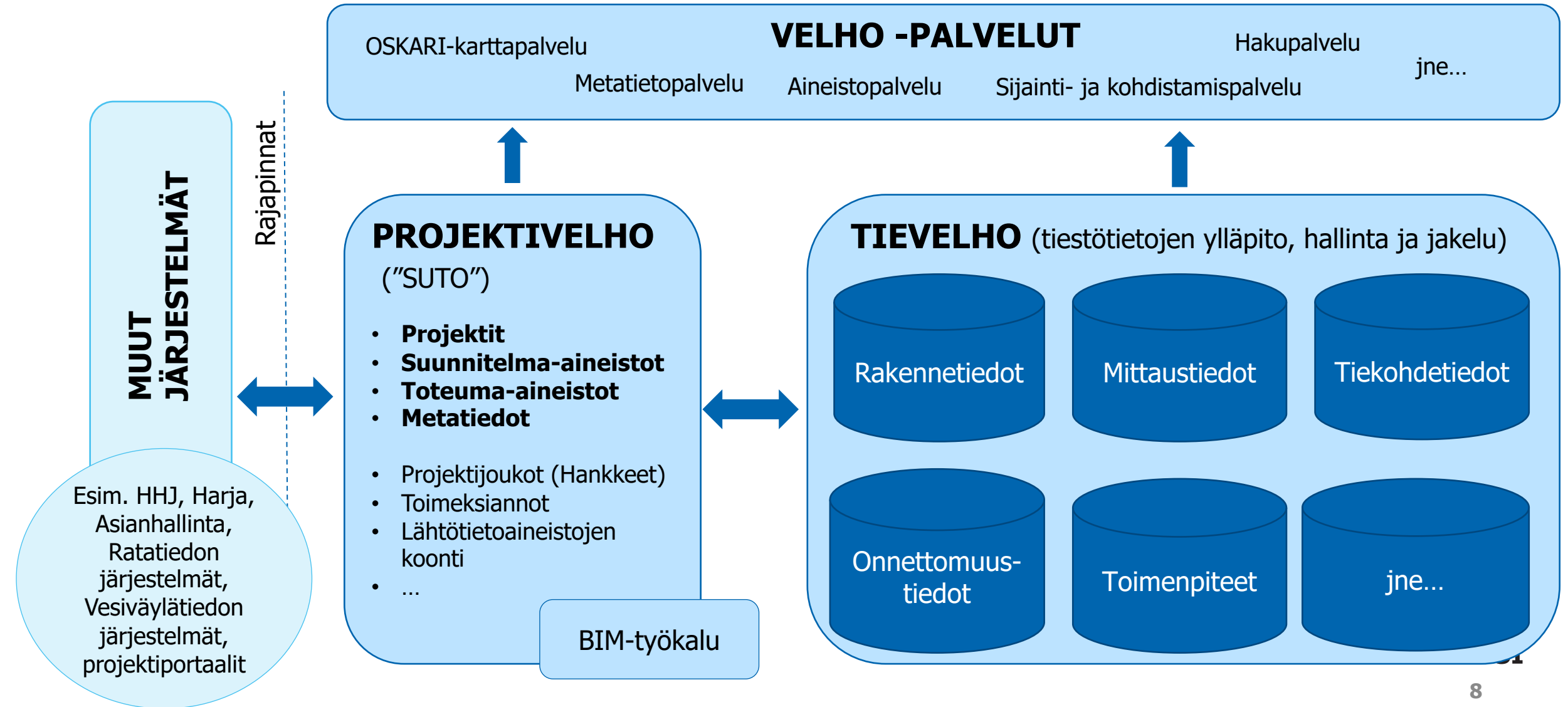

VELHO-ALLIANSSI

Velho on omaisuudenhallintaa

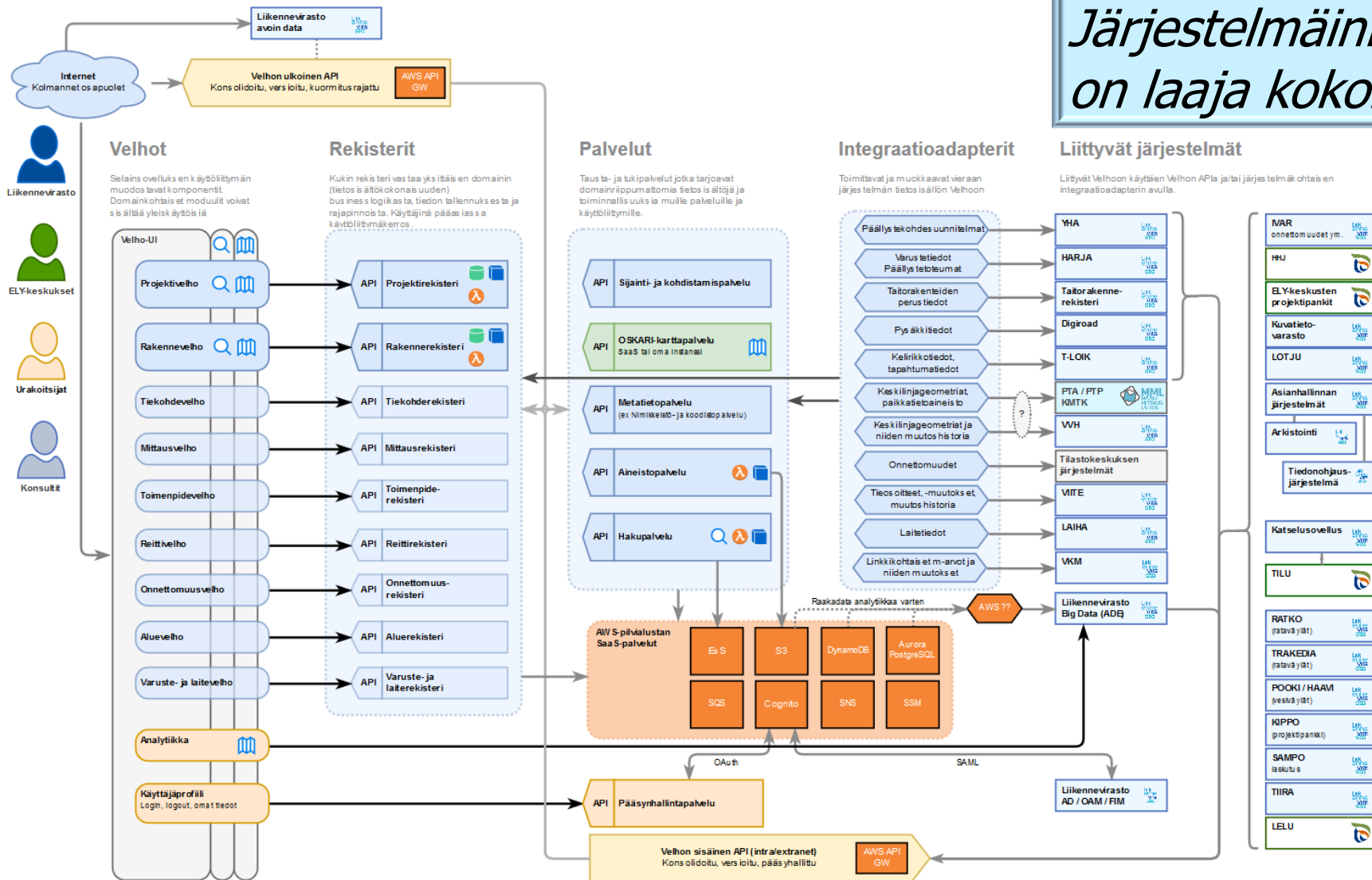
- Väylävirasto vastaa maantieverkon omistajan tehtävistä (980/2018; 11§)
 - Väyläviraston on pidettävä rekisteriä maanteistä. (980/2018; 108§)
 - Väylävirasto vastaa ja hallinnoi väyliä koskevia tietovarantoja (936/2018; 2§)
- ***Väyläviraston suunnitelma- ja toteumatietovarasto osana Velho-järjestelmää on pidettävä ajan tasalla kaikkien väylämuotojen kaikkien vaiheiden projektitietojen ja aineistojen osalta.***

Velho järjestelmäkokonaisuus

Järjestelmäarkkitehtuuri

Järjestelmäinfra ja AWS-pilvialusta on laaja kokonaisuus.

VELHO-ALLIANSSI

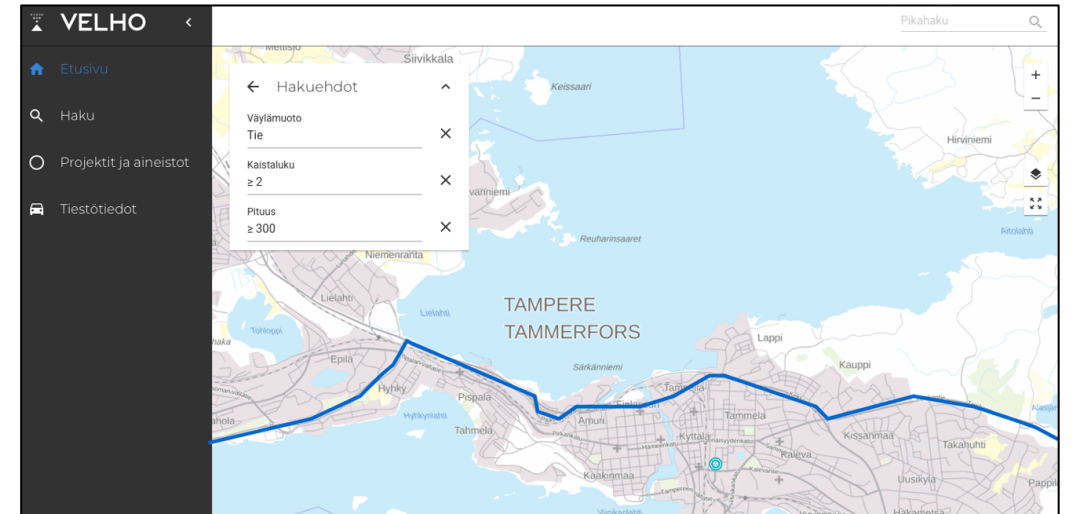
Tiestötiedot

- Tärkein tavoite:
 - kuvata tieverkkoa, sekä sen kohteita ja rakennetta, mahdollisimman tarkasti ja ajantasaisesti, jotta tämän tiedon pohjalta voidaan tehdä päätöksiä sekä hyödyntää sitä erilaisten tarpeiden lähtötietona
- Keskeistä on integroitua erilaisiin tietoa tuottaviin järjestelmiin
 - esim. YHA, HARJA, VIITE, VVH, DIGIROAD,...
- Testaaminen alkaa touko-kesäkuussa 2019
 - Aluksi voi hakea tietoa tien päällysrakenteesta
 - Tavoitteena vuoden 2019 loppuun mennessä, että kaikki nykyisen Tierekisterin tietolajit on katseltavissa Velho-järjestelmästä

Tiestötiedot

- Hyvin laaja kokonaisuus – paljon myös käyttötarpeita
- Tehty paljon määrittelytyötä sidosryhmien kanssa
- Ensimmäinen versio tulossa alkukesällä 2019
 - Päälysrakenteen tiedot, osa erillismittauksista
 - Haku- ja katselutoiminnot

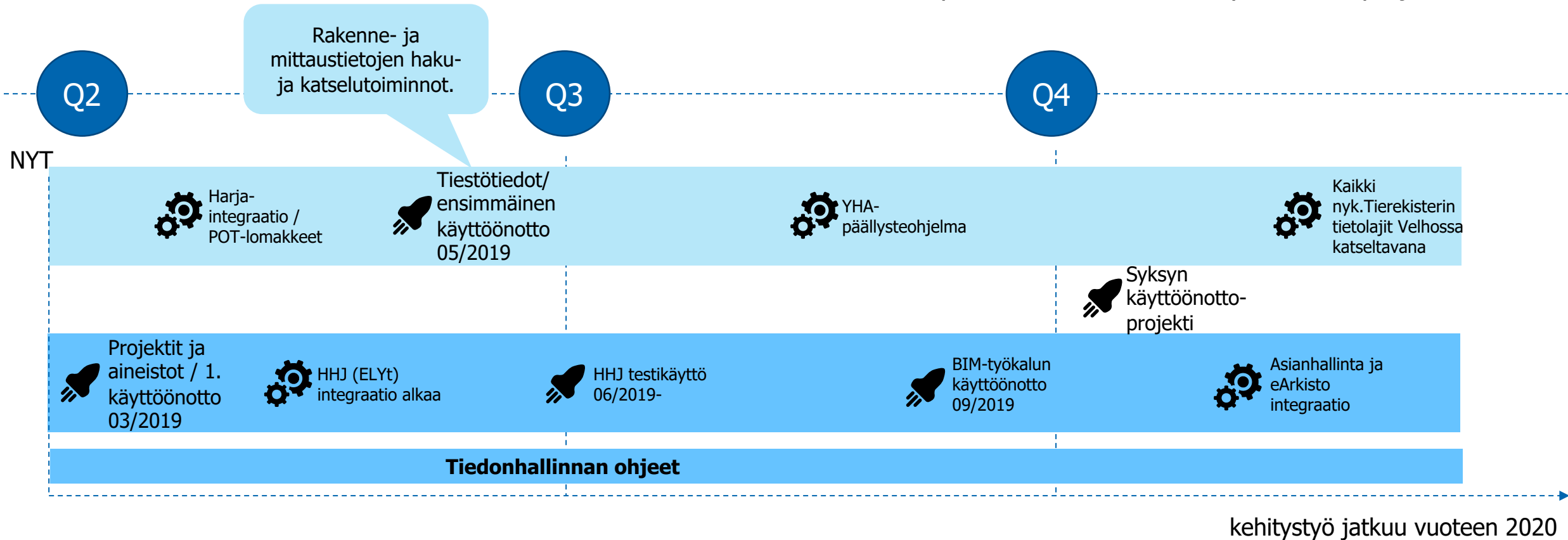
VELHO

VT 12

Ajoin		Ominaisuudet											
Ajoin 0				Sijainti		Päälystepaksuus				Päälystemateriaali			
P2	21	11	P1	Alkava km	Loppuva km	P2	21	11	P1	P2	21	11	P1
				15,700	16,900	400	500	500	400	AB	AB	AB	AB
				12,270	15,700		600	600			SMA	SMA	
				12,230	12,270						AB	AB	
				8,200	12,230						SMA	SMA	
				7,150	8,200						AB	AB	
				6,300	7,150						SMA	SMA	

Seuraavat askeleet

- Olemassa olevia ominaisuuksia kehitetään ja jatkojalostetaan jatkuvasti käyttäjä- ja kokemuspohjaisesti.
- Isompien kokonaisuuksien käyttöönotot projektoidaan.

VELHO-ALLIANSSI

Velhon käsitteistö ja käyttöliittymä projektit ja aineistot

Velhon käsitteistöä 1/4

- **Projektijoukko** (verrattavissa usein sanaan "hanke")
 - Sisältää yhden tai useamman projektin
 - Samassa elinkaaren vaiheessa olevien projektien kytkeminen yhdeksi kokonaisuudeksi
 - *Esim. Vt 12 Lahden et. kehätie, Helsinki-Turku nopea junayhteys, 2020 Päällysteohjelma*
- **Projekti**
 - Kertaluontoinen, tavoitteellinen työkokonaisuus
 - Kesto ja resurssit ennalta suunniteltu
 - Projektilla on vain yksi vaihe (esim. saman tiejakson tiesuunnitelma ja toteutus ovat Velhossa omia projektejaan)
 - *Esim. hankeosa 1A Lahden et. kehätie- hankkeesta, Espoo-Salo yleissuunnitelma, yksi päällysteohjelman päällysteurakka*
- **Toimeksianto**
 - Toiminnan sisällön perusteella rajattu projektin osa (vrt. sanaan "projektitehtävä")
 - Annettu jollekin taholle suoritettavaksi tai suoritetaan projektin tilaajan toimesta
 - Projektilla on aina vähintään yksi toimeksianto (*P: tiesuunnitelma, T: tiesuunnitelman laatiminen*)
 - *Esim. maastomittaus, ts/ys laatiminen, luontoselvitys, siltasuunnittelu,...*

Velhon käsitteistöä 2/4

- **Dokumentti**

- Yksittäinen tiedosto
- *Esim. hyväksymisehdotus, hanke-esite, kustannusarvio, suunnitelmakartta, osamalli, esittelymalli*

- **Aineisto**

- Yksilöitävissä oleva kokoelma tietoja
- Koostuu dokumenteista
 - Metatietojen avulla suodatettu valikoima dokumentteja
 - Metatietoja mm.: aineistoryhmä, aineistolaji, asiasana
- *Esim. tiesuunnitelman osa A, johtokartat, maastomallit, pohjatutkimukset*

Velhon käsitteistöä 3/4

- **Projektin vaihe**

- *Esimerkiksi: tarveselvitys, yleissuunnitelma, ratasuunnitelma, rakentaminen, päällystys*

- **Tila**

- Projektin ja toimeksiannon tila päivitetään etenemisen mukaan:
Ehdolla/Valmisteilla/Käynnissä/Keskeytetty/Tarkastuksessa/Valmis/Hyväksytty
- Dokumentin tila: *Luonnos/Valmis*

Velhon käsitteistöä 4/4

Tavoitteena projektien ja aineistojen osalta:

- Yhdenmukainen tiedon jäsentely
 - Uusi YIV-ohje
 - **yhtenäiset metatiedot**
- Yhtenäiset ja kattavat metatiedot mahdollistavat tiedon löytymisen haulla myöhemmin
- Myöhemmin valintalistojen suodattuminen

Käyttöliittymäkuvia

The VELHO application interface is shown in three screenshots. The leftmost screenshot shows the main menu with 'Projektit ja aineistot' highlighted. The middle screenshot shows a list of projects with 'Aila-kirkonkylä kevyen liikenteen väylä' selected. The rightmost screenshot shows a detailed view of the 'Akaan raakapuuterminaalien ratasuunnitelma' project, including a map and a table of data.

VELHO

Etusivu

Projektit ja aineistot

Projektijoukot

Nimi	Lyhenne
Testi projektijoukko	TESTI

Projektit

Nimi

Aila-kirkonkylä kevyen liikenteen väylä

Akaan raakapuuterminaalien Ratasuunnitelma

Akin testiprojekti

AL-testi

Alakyläntie Auran majan kohdalla

Alakyläntien ja Raitotien liittymän parantaminen

Alavieskan taajamajärjestelyt

Alpuminkangas-Kiviojantie kevyen liikenteen väylä

Käyttöohje

Akaan raakapuuterminaalien Ratasuunnitelma

Väylävirasto

Yleiset

Nimi	Vaihe	Väylämuoto	Aikataulu	Tila	Kuvaus	Kustannusarvio	MAKU-indeksi	Rahoituksen lähde
Akaan raakapuuterminaalien Ratasuunnitelma	Ratasuunnitelma	Rata	01/1111	Käynnissä	Akaan raakapuuterminaalien ratasuunnitelma	8.75567	130, 2010=100	-
Tie	Väylävirasto	Käynnissä						
Rata	Väylävirasto	Ehdolla						
Tie	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	Muu						

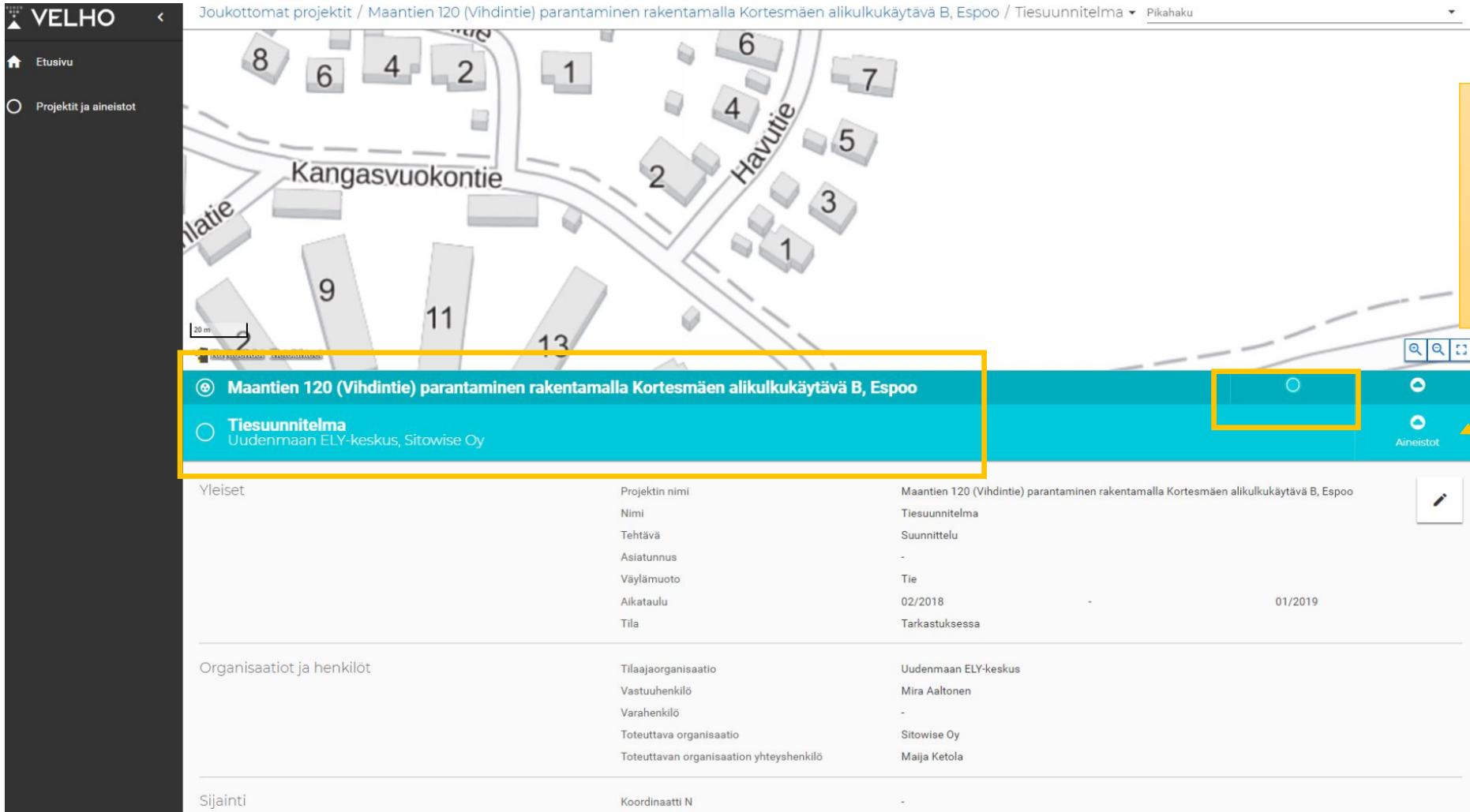
Tietoja voi muokata

Ytimessä aineistojen hallinta: Velhossa tasot Projektijoukko-Projekti-Toimeksianto-Aineisto-Dokumentti

Projektin tietoihin pääsee tällä hetkellä suodattamalla etusivun listaa, kartan kautta tai pikahaulla.

Tietojen
muokkauslomake
aukeaa painikkeesta.

Käyttöliittymäkuvia, toimeksianto

The screenshot displays the VELHO software interface. At the top, a breadcrumb trail reads: "Joukottomat projektit / Maantien 120 (Vihdintie) parantaminen rakentamalla Korttesmäen alikulkukäytävä B, Espoo / Tiesuunnitelma". Below this is a map showing a residential area with streets like Kangasvuokontie and Havutie. A yellow box highlights a project entry in a list: "Maantien 120 (Vihdintie) parantaminen rakentamalla Korttesmäen alikulkukäytävä B, Espoo" with a sub-entry "Tiesuunnitelma" by "Uudenmaan ELY-keskus, Sitowise Oy". To the right of the map, a yellow box highlights a button labeled "Aineistot". Below the map, a table provides project details.

Yleiset		
Projektin nimi	Maantien 120 (Vihdintie) parantaminen rakentamalla Korttesmäen alikulkukäytävä B, Espoo	
Nimi	Tiesuunnitelma	
Tehtävä	Suunnittelu	
Asiatunnus	-	
Väylämuoto	Tie	
Aikataulu	02/2018	01/2019
Tila	Tarkastuksessa	
Organisaatiot ja henkilöt		
Tilaaajaorganisaatio	Uudenmaan ELY-keskus	
Vastuuhenkilö	Mira Aaltonen	
Varahenkilö	-	
Toteuttava organisaatio	Sitowise Oy	
Toteuttavan organisaation yhteyshenkilö	Maija Ketola	
Sijainti		
Koordinaatti N	-	

Navigointi tapahtuu klikkaamalla palkkia.

Toimeksiannoille voidaan liittää aineistoja.

Käyttöliittymäkuvia, aineisto

Aineistolista suodatettavissa hakusanoilla ja valintalistojen kautta.

VELHO

Etsi

Etusivu

Projektit ja aineistot

20 m

Käyttöehdot Tietolähteet

Maantien 120 (viuhdantie) parantaminen rakentamalla kortesmäen alikulkukäytävä b, espoo

Uudenmaan ELY-keskus

Toimeksiannot

Aineistot

Liitetyt aineistot

Aineisto ↑
Suodata

Aineistoryhmä
Kaikki

Aineistolaji
Kaikki

A Tiesuunnitelman selostus osa	05 Suunnitelmat	Vuorovaikutus	05.02.2019	05.02.2019	12 kpl (40.87MB)
geomallit	04 Inframalli	Geotekniikka	31.01.2019	31.01.2019	8 kpl (2.98MB)
Johtomallit	04 Inframalli	Johdot ja laitteet	31.01.2019	31.01.2019	5 kpl (2.18MB)
Järjestelmät	03 Lähtötietoaineisto	C Rakenteet	31.01.2019	31.01.2019	5 kpl (11.96MB)
Kaavat	03 Lähtötietoaineisto	D Kartta- ja paikkatietoaineisto	31.01.2019	31.01.2019	2 kpl (8.47MB)
Kartat	03 Lähtötietoaineisto	D Kartta- ja paikkatietoaineisto	31.01.2019	31.01.2019	2 kpl (2.69MB)
Kiinteistöt	03 Lähtötietoaineisto	D Kartta- ja paikkatietoaineisto	31.01.2019	31.01.2019	3 kpl (1.77MB)
Laadunvarmistus	02 Laatuaineisto	215 Luovutusaineiston itselleluovutus	31.01.2019	31.01.2019	4 kpl (5.72MB)
Lunastettavat_alueet_ja_oikeudet	04 Inframalli	Vuorovaikutus	31.01.2019	31.01.2019	4 kpl (1.68MB)
Luontotiedot	03 Lähtötietoaineisto	D Kartta- ja paikkatietoaineisto	31.01.2019	31.01.2019	0 kpl (0.00MB)
Maaperämallin pinnat	03 Lähtötietoaineisto	B Maaperämalli	31.01.2019	31.01.2019	4 kpl (0.83MB)
Maastomallit	03 Lähtötietoaineisto	A Maastomalli	31.01.2019	31.01.2019	4 kpl (8.07MB)
Pohjatutkimukset	03 Lähtötietoaineisto	B Maaperämalli	31.01.2019	31.01.2019	2 kpl (0.21MB)
Rakennukset	03 Lähtötietoaineisto	C Rakenteet	31.01.2019	31.01.2019	1 kpl (1.03MB)

Uuden lisääminen

Velhon käyttöönotto projektit ja aineistot

Velho-järjestelmä otetaan käyttöön maaliskuussa

- Käyttäjinä aluksi Väylän ja ELY-keskusten toiminnan suunnittelun tai hankeohjelmoinnin parissa työskenteleviä, yleis- ja tiesuunnittelun projektipäällikköjä sekä hankesuunnittelun asiantuntijoita
- Ensimmäisen vaiheen käyttö projektitietojen ylläpitoa ja muokkausta
- Lisäksi Velhoon tallennetaan "valmiita" suunnitelma-aineistoja ELY:istä Väylään
 - Aluksi hyväksymisesitysluonnos-vaiheessa olevaa tie-, rata- ja yleissuunnitelma-aineistoa ja aineistoa täydennetään hyväksymiskäsittelyn etenemisen mukaan

Mitä Velhossa alussa on?

- Pohjatietona kaikkien ELY-keskusten ja Väylän investointi- ja suunnitteluhankkeet perustietoineen
 - "Hankkeet kartalle" –excelit
- "Hankkeet kartalle" –excelien sisältö siirretään Velhoon projekteiksi tietoineen
- Velho helpottaa työskentelyprosessia
 - Ennen excelissä ylläpidettyjen tietojen ylläpito siirtyy Velhoon
 - Velhossa tieto helposti muokattavissa ja tallennetut muutokset näkyvät käyttäjille heti

Mitä teet käyttöönoton jälkeen?

- Projektin perustietojen tarkastus ja muokkaus Velhossa
 - Erityistä huomioitavaa muokatessa mm: vaihe, aikataulu ja tila
 - Esim. jos tullut valmiiksi, niin tilaksi vaihdetaan *valmis*
 - Tarkempi ohje myöhemmin tiedoksi käyttäjille
- Jatkossa projektien ja toimeksiantojen hallinta ja tietojen päivitys tarpeen mukaan
 - Aineistojen hallinta
- Velhosta on saatavilla myöhemmin ulos raportti projektien tiedoista, jotta tiedot voidaan toimittaa eteenpäin

Velhon tulevaisuus projektit ja aineistot

Kehitteillä mm. seuraavia asioita

- Ohjeet osaksi järjestelmän lomakkeita
- Monipuoliset hakumahdollisuudet
- Aineistokokonaisuuksien muodostaminen dokumenteista
- Tietojen poistaminen käyttöoikeuksien mukaan
- Elinkaarinäkymä projektille
- Tietojen ulosotto esim. exceliin
- ...

Lisäksi
jatkokehitystä
palautteiden
perusteella

Laajat hakumahdollisuudet

VELHO

Etusivu

Haku

Projektit ja aineistot

Pikahaku

Kohde

Projekti

Väylämuoto

Tie

Tilaajaorganisaatio

Pirkanmaan Ely

Lisää uusi ehto

Hae

Tulokset (5)

Näytä tulokset kartalla

Nimi	Tilaajaorganisaatio	Väylämuoto
Vt 3 Sääksjärven eritasoliittymä	Pirkanmaan Ely	Tie
Vt 9 Tampere-Orivesi	Pirkanmaan Ely	Tie
Vt 12 riista-aidat Sastamala ja Nokia	Pirkanmaan Ely	Tie

Hahmotelma

Tulokset listana, kartalla ja mahdollisuus viedä exceliin

VELHO

Etusivu

Haku

Projektit ja aineistot

Tiestötiedot

Pikahaku

Hakuehdot

Kohde

Projekti

Väylämuoto

Tie

Tilaajaorganisaatio

Pirkanmaan Ely

Tampere

TAMMERFORS

Omat tiedot

Kirjaudu ulos

Hahmotelma

Tietosisällön laajentaminen – aineistot

- Kesän aikana tallennetaan olemassa olevaa suunnitelmavarastoa Velhoon
 - Suunnitelmat, jotka pian etenemässä seuraavaan vaiheeseen
- Muita suunnitelmalajeja Velhoon
 - esim. ELYjen esisuunnitelmat, tarveselvitykset, rakennussuunnitelmat
- Viedään myös Väylän toimesta laadittavia suunnitelmia
 - Ratoja ja vesiväyliä koskevat valmistuvat suunnitelmat
- Projektin aikainen tiedonhallinta ja jakaminen
 - Loppuvuodesta Velho voi korvata pienissä hankkeissa projektiportaalin

Velhon käyttäjätuki

Käyttäjätuki – mistä löydän Velhon & mistä tunnukset Velhoon?

<https://velho.vayla.fi>

- Velho tukeutuu Väylän käyttäjähallintaan joten käyttäjällä on oltava Väylän (L...) tai ELYn (A...) käyttäjätunnus tai ulkopuolisen käyttäjän tapauksessa extranet-tunnus (LX...).

Velho-käyttöoikeus

- Käyttäjä lähettää pyynnön Velho-oikeuksista osoitteeseen [velhotuki\[at\]vayla.fi](mailto:velhotuki[at]vayla.fi). Pyyntöön lisätään lyhyt käyttöoikeuden tarveperustelu.
- Ohjeistus Velhon ohje-sivustolla

VELHO-ALLIANSSI

Käyttöoikeudet

- Alkuun kaikki Velhossa sijaitsevat tiedot kaikkien käyttäjien nähtävillä ja muokattavissa
 - Jälki lokiin (tunnus, toiminta, aika)
 - Velhoon ei tallenneta turvaluokittelun alaista tietoa/aineistoa!
- Ensimmäisessä versiossa palvelu on käytössä vain pienellä käyttäjäryhmällä
- Tarkemmat käyttöoikeudet (esim. katseluoikeudet) sisältörajauksineen tullaan ottamaan käyttöön myöhemmin.
- Muutoksista ilmoitetaan <https://ohje.velho.vayla.fi> –sivustolla.

Käyttäjätuki – mitä teet jos tarvitset apua?

Jos kohtaat ongelmia Velho-järjestelmän käytössä, käy lukemassa ongelmakehkeen käyttöohjeet, usein kysytyt kysymykset ja käsitteistö.

- Velhon käyttöohjeet löytyvät osoitteesta <https://ohje.velho.vayla.fi>
 - Käyttöohjeet
 - Usein kysytyt kysymykset
 - Ajankohtaista
 - Käsitteistö

Jos ohjesivusto ei tarjonnut apua ongelmaasi, voit ottaa yhteyttä Velho-tukeen osoitteessa: [velhotuki\[at\]vayla.fi](mailto:velhotuki[at]vayla.fi)

Käyttäjätuki – mihin antaa palautetta järjestelmästä?

Palautekanavana toimii osoite [velhotuki\[at\]vayla.fi](mailto:velhotuki[at]vayla.fi).

- Virhe-ilmoitukset
 - Kuvaa tapahtunut virhe toiminnallisuudesta tai virheellisestä sisällöstä
 - Mitä yritit tehdä? Miten virhe on toistettavissa?
- Kysymykset liittyen järjestelmän toimintaan ja sisältöön
- Yleinen palaute järjestelmästä
- Uusista ja tulevista toiminnallisuuksista ilmoitetaan käyttöohjesivustolla

Käyttäjätuki – mihin antaa palautetta info-tilaisuudesta ja käyttökoulutuksesta?

Tilaisuuden jälkeen voit antaa vapaamuotoista palautetta Velholle:

- Palautetta tilaisuudesta tai yleistä palautetta Velholle
- Linkki lähetetään osallistujille tilaisuuden jälkeen

Velho-koulutuksia

- Erikseen sovittavissa **paikkakuntakohtaisia koulutuksia** tarpeen mukaan huhti-toukokuulle
 - Velho-allianssin jäsen/jäsenet tulevat Skypellä tai paikan päälle opastamaan järjestelmän käytössä
 - **Laita viestiä: [velhotuki\[at\]vayla.fi](mailto:velhotuki[at]vayla.fi)**

VÄYLÄ